

Sobre el Gendarme (extracte de «Ideario»)

Solem dir amb freqüència: L'anarquisme és «l'abolició del gendarme», entenent per gendarme tota força armada, tota força material al servici d'una persona o d'una classe per a obligar als altres a que facen allò que no volen fer voluntàriament.

Certament, eixa fórmula no dona una idea, ni tan sols aproximada, d'allò que s'entén per anarquia; que vol dir una societat fundada en el lliure acord, en la qual cada individu puga aconseguir el màxim desenvolupament possible, material, moral i intel·lectual, i trobe en la solidaritat social la garantia de la seua llibertat i del seu benestar. La supressió de la força física que obligue al que la voluntat es nega, no és prou perquè l'individu adquireisca la dignitat d'ésser humà lliure, aprenga a estimar als seus semblants, a respectar en ells aquells drets que vol se li respecten a ell, i perquè es negue a manar i a ser manat. Es pot ser esclau voluntari per deficiència moral i per falta de confiança en si mateix, com es pot ser tirànic per maldat o per inconsciència quan no s'entropessa amb una resistència adequada. Però això no impedit que l'«abolició del gendarme», és a dir, l'abolició de la violència en les relacions socials siga la base, la condició indispensable, sense la qual l'anarquia no pot realitzar-se, més encara, no pot ni tan sols concebre's.

Anarquia i socialisme són dos concepcions sublimes —per a nosaltres es confonen en una sola— que abasten tota la vida humana i l'espanten cap a les més altes idealitats, però les dos estan condicionades per dos necessitats fonamentals: l'abolició del gendarme, és a dir de la violència, i l'abolició de la fam.

És necessari, abans de res, per consegüent, abolir el gendarme, ja que solament quan queda exclosa la possibilitat de la violència, és quan els éssers humans arriben a posar-se d'acord amb un mínim d'injustícia i amb un màxim possible de satisfacció per a totes.

Les necessitats, els gustos, els interessos i les aspiracions dels éssers humans no són iguals i naturalment harmònics; amb freqüència són oposats i antagònics. I, d'altra banda, la vida de cada una està de tal mode condicionada per la vida de les altres, que seria impossible, fins i tot si fora convenient, separar-se de totes i viure completament per compte propi. La solidaritat social és un fet al qual ningú aconsegueix sotraure's. Esta solidaritat pot ser conscient i lliurement acceptada i, en conseqüència, obrar en profit de totes; o imposada per la força, amb coneixença o no, i llavors s'explica per la submissió de l'un a l'altre i per l'explotació dels uns per part dels altres.

Mil problemes pràctics es presenten cada dia en la vida social que poden ser resolts de diversos modes, però no de molts modes a un mateix temps. No obstant això, cada persona pot preferir l'una o l'altra solució. Si un, individu o grup, té la força per a imposar als altres la pròpia voluntat, tria la solució que millor convé als seus interessos i als seus gustos i els altres la suporten i queden sacrificats. Però si cap té la possibilitat d'obligar als altres a fer el que no volen, llavors, sempre que no siga possible o no es considere convenient adoptar diverses solucions diverses, s'arriba necessàriament, per mútues concessions, a l'acord que millor convé a totes i que menys lesiona els interessos, els gustos i els desitjos de cada una. Ens ho ensenya la història, ens ho mostra l'observació quotidiana dels fets contemporanis: on no exercix funció la violència, tot s'acomoda del millor mode possible i d'acord amb la major satisfacció de totes; on la violència intervé, triomfa la injustícia, l'opressió i l'explotació.

Però és de creure que abolit el govern, destruït l'Estat amb tots els seus instruments de violència —exèrcit, policia, magistratura, presons, etc.— les persones dotades d'avantatges físics, intel·lectuals, morals, o d'una altra índole, no aconseguiquen destacar-se i imposar la pròpia voluntat per mitjà de la violència? És de suposar que, feta la revolució, en el sentit destructiu de la paraula, cada una respectarà els drets de les altres i aprendrà immediatament a considerar la violència, exercida o patida, com a cosa immoral i vergonyosa? No és de témer, més bé, que molt prompte les més fortes, les més astutes, les més afortunades, que poden ser també les més perverses, les més afectades per tendències antisocials, han d'imposar la seua voluntat per mitjà de la força, fent renàixer el gendarme encara que siga en una forma distinta?

Nosaltres no suposem, ni esperem, que amb el fet d'haver abolit amb la revolució a les autoritats actuals, s'haja fet prou per a transformar als éssers humans, a totes les persones, en éssers verdaderament socials i per a destruir tot germen d'autoritarisme.

Certament, hi haurà encara, per molt de temps, violència i, per consegüent, injustícies i atropellaments. Però si els violents no aconseguixen comptar més que amb les seues pròpies forces, prompte seran reduïts a entrar en raó per la resistència dels altres i pel seu propi interès. El gran perill, l'únic que podria anul·lar tots els beneficis de la revolució i fer retrocedir a la humanitat, només pot existir quan els violents aconseguiren utilitzar la força dels altres, la força social, en benefici propi, com a instrument de la pròpia voluntat; és a dir, quan aconseguiren constituir-se en govern i organitzar un nou Estat. El gendarme no és el violent precisament, però és l'instrument cec al servici del violent.

Les anarquistes que lluiten hui per abolir tots els òrgans de violència, tindran demà la missió d'impedir que estos renasquen per obra i gràcia de vells o nous dominadors.

Notes:

- Els continguts de la versió en català de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicència CC BY-NC-SA 4.0.
- Traducció i edició per La Conquista del Panda finalitzada al novembre de 2025. Si t'agrada el nostre treball, considera fer un donatiu☒.

Sobre el Gendarme (extracte de «Ideario»)
1926

Extracte de «Ideario» recuperat en febrer de 2025
Traducció al català i edició finalitzada al novembre de 2025 per La Conquista del Panda, sota llicència
CC BY-NC-SA 4.0

www.labibliotecaanarquista.cat